

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.131/2016/13. szám

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2017. június hó 02. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A folytatólagosan, üzletszerűen elkövetett kisebb kárt okozó csalás büntette és más bűncselekmény miatt **I.r.** vádlott és társai ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2016. október 3. napján kihirdetett 41.(I.)Kb.38/2016/41. számú ítéletét megváltoztatja.

VIII.r. vádlott tekintetében a lefokozás katonai büntetést mellőzi.

Az eljárás során lefoglalt szolgálati jegyek lefoglalás megszüntetésére vonatkozó rendelkezést mellőzi, és azoknak az iratokhoz való csatolását rendeli el.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét **I.r., II.r., III.r., IV.r., V.r., VI.r., VII.r.** és **VIII.r.** vádlottak tekintetében helybenhagyja.

VIII.r. vádlottat kötelezi a másodfokú eljárás során felmerült 16.320,- (tizenhatezer-háromszázhusz) forint bűnügyi költség megfizetésére.

I n d o k o l á s

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2016. október 3. napján kihirdetett 41.(I.)Kb.38/2016/41. számú ítéletével **I.r., II.r.** és **VII.r.** vádlottakat folytatólagosan és üzletszerűen elkövetett kisebb kárt okozó csalás büntetében (Btk.373.§ (1)-(2) bekezdés bc) pont - (3) bekezdés b) pont) és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk.345.§), **III.r., IV.r., V.r., VI.r.** és **VIII.r.** vádlottakat folytatólagosan elkövetett kisebb kárt okozó csalás vétségében (Btk.373.§ (1)-(2) bekezdés a) pont) és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk.345.§) mondta ki bűnösnek, ezért halmazati büntetésül valamennyi vádlottat 150 napi tétel, az **I.r.** és **IV.r.** vádlottat napi tételenként 1.200,- Ft, a **II.r., III.r.** és **V.r.** vádlottat 1.500,- Ft, a **VI.r., VII.r.** és **VIII.r.** vádlottat 1.000,- Ft pénzbüntetésre, továbbá az **I.r.** vádlottat 188.190,- Ft, a **II.r.** vádlottat 186.624,- Ft, a **III.r.** vádlottat 291.231,- Ft, a **IV.r.** vádlottat 273.240,- Ft, az **V.r.** vádlottat 277.992,- Ft, a **VI.r.** vádlottat 218.700,- Ft, a **VII.r.** vádlottat 373.086,- Ft, a **VIII.r.** vádlottat 174.636,- Ft vagyonekobzásra és - valamennyi vádlottat - lefokozásra ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról és valamennyi vádlott részére 10 havi részletfizetést engedélyezett. Rendelkezett továbbá a szolgálati jegyek lefoglalásának megszüntetéséről és azok kiadásáról a Kerületi Rendőrkapitányság részére, a menetlevelek BRFK Gazdasági Igazgatóság részére történő visszaküldéséről, valamint az eljárás során felmerült bűnügyi költségről.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő katonai ügyész a nyilatkozattételre három napi gondolkodási időt tartott fenn, majd az ítéletet valamennyi vádlott vonatkozásában tudomásul vette. A tárgyaláson I.-VII.r. vádlottak és meghatalmazott védőjük - aki egyben a VIII.r. vádlott kirendelt védője - elsődlegesen bűncselekmény hiányában, másodlagosan bizonyítottság hiányában történő felmentés érdekében fellebbezett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.1021/2016/1. számú átiratában kifejtette, hogy az elsőbíróság perrendszerű eljárásában ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, mérlegeléssel állapította meg a tényállást, amely álláspontja szerint azzal pontosítandó, hogy a vádlottak által a rendőri testületnek okozott kár a katonai büntetőeljárás során nem térült meg. E kiegészítéssel az ítélet mentes a megalapozatlansági okoktól, így felülbírálatra alkalmas. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú katonai tanács indokolási kötelezettségének eleget tett, okszerű következtetést vont le valamennyi vádlott bűnösségére nézve, törvényesen minősítette azok közbizalom elleni vétségét. Ugyanakkor álláspontja szerint anyagi jogszabályt sértően tévedett az elsőfokú bíróság a vagyon elleni bűncselekmények minősítésekor. Kifejtett álláspontja szerint a folytatólágosság törvényi egységet csak bűncselekmények esetében teremt. Az irányadó ítéleti I.-VIII. történeti tényállási részek tartalmazzák, hogy valamennyi vádlottnál van olyan hónap, amikor az 50.000,- Ft-os szabálysértési értékhatárt el nem érő összeggel károsította a munkáltatóját. Ezen részselekmények az üzletszerűségre figyelemmel minősülnek bűncselekményként, és ekként foglalhatók a folytatólágosságba. Ebből következően valamennyi vádlott vád tárgyává tett vagyon elleni bűncselekménye törvényesen 1-1 rb. a Btk.373.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) pont bc.) alpont szerint minősülő folytatólágosan elkövetett csalás vétségeként veendő számba. Utalt arra, hogy a felülmérlegelés tilalma miatt a felmentésüket kezdeményező vádlotti és védői fellebbezések nem foghatnak helyt. A kiszabott büntetéssel maradéktalanul egyetértett, a lefokozás katonai büntetés kapcsán mutatott rá arra, hogy azt tévesen alkalmazta a bíróság a VIII.r. vádlottnál, mert őt korábban a Fővárosi Ítéltábla a 2014. április 18. napján jogerős 6.Bf.239/2013/8. számú ítéletével katonai mellékbüntetésül már lefokozásra ítélte. Ezért indítványozta, hogy a fellebbviteli bíróság az elsőfokú katonai tanács ítéletének történeti tényállását egészítse ki, a határozatot változtassa meg, ennek keretében I.-VIII.r. vádlott vád tárgyává tett vagyon elleni bűncselekményét minősítse 1-1 rb. a Btk.373.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) pont bc.) alpont szerint minősülő csalás vétségeként, a VIII.r. vádlottra kiszabott lefokozás katonai büntetést, mint szükségtelent mellőzze, a VI.r. vádlott viselt rendfokozataként a címzetes rendőr főtörzsőrmestert, a VII.r. vádlott viselt rendfokozataként a címzetes ogy. törzsőrmestert jelölje meg, egyebekben az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

V.r. vádlott csatolta fellebbezése írásbeli indokolását. Kifejtette, hogy álláspontja szerint a védelemhez való joga már a nyomozás során is sérült, mivel nem volt reális esélyre arra, hogy a nyomozati iratokat megismerve a nyomozás menetében tegyen észrevételt vagy indítványt. Hangsúlyozta, hogy mind az ügyészség, mind az elsőfokú katonai tanács tévesen értelmezte a 2012-2013. évre vonatkozó szolgálati jegyeket, tekintettel arra, hogy az azokon bekarikázott napok nem a hazautazás napját, hanem a szolgálatba lépés napját jelölik. Hivatkozott arra is, hogy az általa tett bizonyítási indítványokat az elsőfokú bíróság elutasította. Kifogásolta, hogy akkori pénzügyi előadó személyes kihallgatására nem került sor. Álláspontja szerint **tanú1** és **tanú2** egybehangzóan nyilatkozott abban a tekintetben, hogy a vád tárgyává tett időszakra nem emlékeznek. Ehhez képest a bíróság terhelő tanúként nevesítette őket, így e tekintetben az elsőfokú ítélet iratellenes megállapításokat tartalmaz, és azzal, hogy a bíróság csak felolvasta a vallomásukat, megsértette a közvetlenség elvét is. Részletesen kifejtette a cellainformációk kapcsán, hogy az NVSZ-nek nincs nyomozati jogköre, ehhez képest 2013 júliusától 2014 áprilisáig elemezte a cellainformációkat, majd a haladéktalanság követelményét megsértve tette meg feljelentését az ügyészségen. Érvelt

amellett is, hogy ő nem állította azt, hogy nem használta az adott mobiltelefont. Valójában azt munkanapokon használta és a munkaidő végeztével barátjának adta. A cellainformációk és a bankkártya adatok a szolgálatban töltött napjai vonatkozásában lettek elemezve és ismertetve. A bíróság által beszerzett menetlevelekkel kapcsolatban kifejtette, hogy nem kapott lehetőséget azok megtekintésére, ezzel a védekezéshez való alapvető jogát sértette meg a bíróság. A kifejtettek alapján elsődlegesen a felmentését kérte bizonyítottság hiányában, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését indítványozta, mert a katonai tanács nem derítette fel kellően a tényállást, mivel nem folytatott le bizonyítást arra, hogy a szabadnapjain hazament-e. Kifejtette, hogy a tényállás iratellenes a tanúk vallomása vonatkozásában, és az elsőfokú bíróság tényből tényre helytelenül következtetett, amikor a munkanapokra beszerzett adatokból azt a következtetést vont le, hogy a szabadnapjain nem ment haza.

III.r. vádlott is csatolta fellebbezése írásbeli indokolását. Álláspontja szerint amennyiben az NVSZ titkos információgyűjtést végzett, annak eredménye nem alkalmas a bizonyítékként történő felhasználásra, mivel ezek más módon beszerezhetők lettek volna (megkereséssel, lefoglalással), ha pedig bírói engedélyhez nem kötött titkos információgyűjtést végzett, akkor megsértette az Rtv. 64.§ (1) bekezdés h) pontjában írtakat a szolgálati jegyek fénymásolatának beszerzésével. Hiányolta az eredeti szolgálati jegyek lefoglalását és bűnjelkénti kezelését. Álláspontja szerint tehát az NVSZ által csatolt bizonyítékok nem törvényes módon kerültek beszerzésre és felhasználásra. Hivatkozott arra is, hogy a szolgálati jegyek kitöltésére nem voltak egyértelmű utasítások. Sérelmezte, hogy a vádbeli időszak tekintetében nem áll rendelkezésre a munkába járással kapcsolatos költségtérítés folyósítására vonatkozó eredeti kérelme. Kifejtette, hogy 2013. március 01. napját megelőzően az ítéletben megállapított tényállástól eltérően napi munkába járással oldotta meg a szolgálati helye és a szám, valamint későbbi lakóhelye, a szám között történő hazautazását. Az eredeti szolgálati jegyek és kérelem hiányában álláspontja szerint nem állapítható meg, hogy honnan hová utazott. Kifogásolta, hogy a vádlottak közül egyedül az ő esetében nem élt megkereséssel az ügyészség a Nemzeti Útdíjfizetési Szolgáltató Zrt. felé, és hogy nem szerezte be a BRFK által készített útvonaltervet sem. Kifejtette, hogy felismerésre bemutatásnak lett volna helye a megkeresések helyett, amelynek célja a lakókörnyezetében történt adatgyűjtés lett volna. Sérelmezte, hogy a bíróság csak az egyik, a kiértesítési telefonszám vonatkozásában szerzett be és elemzett cellapozíciókat, a másik hívószáma vonatkozásában nem. Álláspontja szerint a CD mellékleten szereplő mozgási táblázat adatai is azt támasztják alá, hogy az általa szolgálati időben használt telefonkészüléket a szolgálati helyén tárolta. Sérelmezte a vagyoneklozbas alkalmazását, álláspontja szerint annak nem lett volna helye, mert a BRFK nem lépett fel az eljárásban magánfélként, valamint azt, hogy a bíróság 8 vádlott egymással nem összefüggő cselekményei kapcsán egységes elbírálásra törekedett. Sérelmezte a lefokozás alkalmazását is. Mindezek alapján elsődlegesen azt indítványozta, hogy a fellebbviteli bíróság az elsőfokú ítéletet változtassa meg és bűncselekmény hiányában mentse fel, másodlagosan pedig az ítéletet, mint felülbírálatra alkalmatlant helyezze hatályon kívül és utasítsa új eljárásra az elsőfokú bíróságot.

A másodfokú nyilvános ülésen az I.-VIII.r. vádlottak védője perbeszédében csatlakozott a III.r. és V.r. vádlottak írásbeli beadványában kifejtettekhez, mely szerint azon bizonyítékok beszerzése és felhasználása, amelyekre az elsőfokú bíróság az ítéletet alapította, törvénybe ütközik. Amennyiben érvelése nem foghat helyt, másodlagosan arra hivatkozott, hogy pusztán a cellainformációk adataira alapozva kétséget kizáró bűnösséget megállapítani nem lehet. Végül kifejtette, hogy fellebbezésének harmadik iránya, hogy az ítélet megalapozatlan. Ezért elsődlegesen védenecinek bűncselekmény hiányában, másodlagosan bizonyítottság hiányában történő felmentésére tett indítványt, harmadlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte, végül negyedik indítványa az volt, hogy a lefokozás katonai büntetést mellőzze a fellebbviteli bíróság.

Az I.r. és II.r. vádlottak az utolsó szó jogán hangsúlyozták, hogy nem követtek el bűncselekményt és szeretnének rendőrök maradni. A III.r. vádlott lényegében megismételte fellebbezése írásbeli indoklásában leírtakat és hangsúlyozta, hogy nem követett el bűncselekményt. A IV. r. vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában kiemelte, hogy hazautazásai oka az volt, hogy daganatos szülei mellett fel kellett nevelnie az öccsét, bűncselekményt nem követett el. Az V.r. vádlott ugyancsak fenntartotta és lényegében megismételte az írásbeli beadványában írtakat, így elsődlegesen felmentését, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte. A VII.r. vádlott az utolsó szó jogán úgy nyilatkozott, hogy bűncselekményt nem követett el és szeretne az állományában maradni.

Az I-VII.r. vádlottak és a védő által bejelentett fellebbezések folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (2) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált. A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács az eljárási szabályokat betartva járt el. Nem tévedett, amikor a bizonyítás részévé tette az NVSZ által beszerzett híváslistákat.

A Nemzeti Védelmi Szolgálat (továbbiakban NVSZ) a vádlottakkal szemben nem bűnüldöző, hanem bűnfelderítő tevékenységet folytatott, amelynek kereteit a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény, valamint a rendőrség belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerve kijelöléséről, valamint feladatai ellátásának, a kifogástalan életvitel ellenőrzés és a megbízhatósági vizsgálat részletes szabályainak megállapításáról szóló 293/2010. (XII.22.) Kormányrendelet határozza meg. Az Rtv. 7. § b./ bb./ és c./ pontjai alapján a rendőrség hivatásos állományú tagjaival (védett állomány) kapcsolatban a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv felderíti a külön jogszabályban meghatározott bűncselekményeket. A Kormányrendelet 1/A. §-a alapján megállapítható, hogy ez a szerv az NVSZ, amely a hatáskörébe tartozó feladatokat az ország egész területére kiterjedő illetékességgel látja el. A Kormányrendelet 6. § (1) bekezdése értelmében az NVSZ a felderítő tevékenységét a nyomozás elrendeléséhez szükséges gyanú megállapításáig vagy kizárásáig folytatja. A (2) bekezdés ac) pontja értelmében a szolgálati helyen, vagy hivatali tevékenységgel összefüggésben elkövetett bűncselekmények esetén folytat felderítést, ha e bűncselekmények felderítése nem tartozik más szerv hatáskörébe. Az idézett jogszabályhelyek alapján tehát az NVSZ nem titkos nyomozást, nem titkos információgyűjtést, hanem bűnfelderítő tevékenységet folytatott jelen ügyben. Az NVSZ eljárása a jogszabályi előírásoknak megfelel, a vagyon elleni és közbizalom elleni bűncselekmények gyanújának megállapítását követően feljelentést tett a nyomozó ügyészségnél, ezért a feljelentés mellékletét képező bizonyítékok (híváslista adatok, szolgálati jegyek, vezénylés adatai) felhasználása törvényes.

A III.r. vádlott utalt arra fellebbezésében, hogy csak másolatban állnak rendelkezésre a szolgálati jegyek, ezzel szemben azokat az ügyészség eredetben lefoglalta (lefoglalást elrendelő határozat nyom. irat 181. naplósám; jegyzőkönyv a lefoglalásról nyom. irat 182. naplósám) és azok jelenleg is rendelkezésre állnak a bűnügyi iratok mellékleteként.

Az V.r. vádlott hivatkozott arra fellebbezése indoklásában, hogy az elsőfokú katonai tanács elutasította a tárgyaláson előterjesztett bizonyítási indítványait. Ezzel szemben a tárgyalási jegyzőkönyvekben nem szerepel sem bizonyítási indítvány előterjesztése, sem a bíróság döntése annak elutasításáról, ezért a másodfokú bíróság ebben a kérdésben nem is tud állást foglalni. A Be. 254. § (1) bekezdése értelmében a vádlott a jegyzőkönyv elkészítésétől számított 15 napon belül annak kiegészítését, vagy kijavítását indítványozhatja. A jelen ügyben a tárgyalással egyidejűleg készült jegyzőkönyvek vonatkozásában ez az objektív határidő eltelt.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint nyolc - egymással sem személyében, sem a cselekmény tekintetében nem összefüggő - vádlott ügyének egy eljárásban történő elbírálása valóban aggályos, ugyanakkor perkoncentrációs és pergazdaságossági okok igazolhatják az együttes elbírálást, amely egyébként az ügy érdemére kihatással nem volt.

A védekezéshez való jog sérelmére vonatkozó utalásokkal kapcsolatban megállapította a fellebbviteli bíróság, hogy az elsőfokú katonai tanács nem korlátozta a védekezéshez való jogot egy vádlott esetében sem. A tárgyalási jegyzőkönyvek alapján valamennyi vádlottnak volt lehetősége észrevételezési és indítványtételi joggal élni. Az V.r. vádlott az utolsó tárgyaláson az elé tart menetlevelek kapcsán érdemi észrevételeket tett (41. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 5. oldal).

Megállapította azt is a fellebbviteli bíróság, hogy az elsőfokú katonai tanács a szükséges bizonyítást lefolytatta, a releváns bizonyítékokat mérlegelési jogkörébe vonta. A nyomozás során csak a IV.r. vádlott tett vallomást. A tárgyaláson valamennyi vádlott rövid vallomást tett, amely során érdemi védekezést terjesztettek elő. Ennek egybehangzó lényege szerint a vád tárgyává tett hazautazások megtörténtek. A III. és V.r. vádlott vallomását a 23. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 2-3. és 5-6. oldalán rögzítette az elsőfokú bíróság mégpedig olyan tartalommal, ahogyan arra az ítélete indokolásában is hivatkozott. A tárgyalási jegyzőkönyv kijavítását egyetlen érdekelt sem kérte.

A bíróság a vádlottak tagadásával szemben - mérlegelési jogkörében - állapította meg a tényállást. A fellebbviteli bíróság különösen fontosnak tartja annak figyelembe vételét, hogy a munkába járással kapcsolatos utazási költségtérítésről szóló 39/2010. (II.26.) Kormányrendelet 2. § b.) pontja a napi munkába járás fogalmát miként határozza meg. E jogszabály szerint lakóhely, vagy a tartózkodási hely és a munkavégzés helye közötti napi, valamint a munkarendtől függő gyakoriságú rendszeres, vagy esetenkénti oda- és visszautazás; a c.) pontja értelmében „hazautazás: munkahelyről legfeljebb hetente egyszer - az általános munkarendtől eltérő munkaidő beosztás esetén legfeljebb havonta négyszer - lakóhelyre történő oda- és visszautazás”. A d.) pont értelmében a „lakóhely: annak a Magyarország területén lévő lakásnak a címe, amelyben a munkavállaló él, illetve amelyben életvitelszerűen lakik.” Nem mellőzhető tehát annak vizsgálata, hogy a terheltek által bejelentett lakcím az idézett jogszabály szerint valóban lakóhelyüknek tekinthető-e, valamint az, hogy a hazautazások valóban megtörténtek-e. Ez utóbbi körben a bizonyítás eszközei a mobiltelefon mozgása, a bankkártya tranzakciós adatok, kívülálló tanúk vallomásai lehetnek. Az elsőfokú katonai tanács mindhárom eszközt igénybe vette a bizonyítás lefolytatása során. A 2016. szeptember 21-i tárgyalási napon ismertette az összes kinyomtatott cellainformációt tartalmazó híváslistát valamennyi vádlott vonatkozásában (/35. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 3. oldal 3. bekezdése). Az ismertetett iratokra az I., IV., V. és VI.r. vádlottak érdemben észrevételt tettek. Ezen híváslista adatokra utal az elsőfokú ítélet 17. oldal alulról a 3. bekezdésében az elsőfokú katonai tanács, így tehát nem csak az ügyészség által készített táblázat képezte az elítélés alapját. A III. és V.r. vádlottak által előterjesztett fellebbezés indokolásával összefüggésben rögzíthető, hogy a vádlottak által használt mobiltelefonok a vádbeli időben az elsőfokú bíróság által bizonyítás részévé tett híváslisták alapján **III.r.** vádlottnál három, míg **V.r.** vádlott esetében négy alkalommal volt lakóhelyük szerinti telefon cellában.

Ezen túlmenően a bíróság - az I.r., III.r., IV.r. és VII.r. vádlott és a védő bizonyítási indítványainak helyt adva - kihallgatta tanúként a tárgyaláson **tanú3-t, tanú4-t, tanú5-t, és tanú6-t, tanú7-t és tanú8-t;** illetve a Be. 296. § (2) bekezdés a./ pontja alapján az érdekeltek - köztük III. és V.r. vádlott és a védő - egybehangzó indítványára felolvasással tette a bizonyítás részévé **tanú9, tanú1, tanú2,**

tanú10, tanú11, tanú12, tanú13 és tanú14 tanúk vallomásait. Ekként a vádlottak védelemhez való joga nem sérült, e vallomásokra a bíróság alappal hivatkozhatott ítélete indokolásában.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács a logika szabályai szerint értékelte a bizonyítékokat, indokolási kötelezettségének eleget tett. Az elsőfokú bíróság a vádlottak tagadó és részben azt megerősítő tanúk vallomásaival szemben mérlegeléssel terhelő tényállást állapított meg az ismertetett okirati bizonyítékok, különösen a cellainformációs adatok és az azt kiegészítő terhelő tanúvallomások alapján.

A másodfokú bíróság észlelte, hogy az ítélet tényállása III.r. vádlottra vonatkozóan részben iratellenes, ezért a nyomozati iratok mellékletét képező eredeti kérelem és a szolgálati jegyek alapján a Be. 352. § (1) bekezdés a./ pontjára figyelemmel az ítélet 9. oldal 2. bekezdését - III./ tényállás - akként helyesbíti, hogy a III.r. vádlott „ezen kérte, hogy a munkavégzés helye (Kerületi Rendőrkapitányság) és a ... szám alatti lakóhelye közötti 217 km távolság alapján napi munkába járás címén, 2013. március 01. napjától hazautazás címén gépjárművel történő munkába járással kapcsolatos költségeit munkáltatója a 39/2010. (XI.26.) Kormányrendelet alapján térítse meg."

Továbbá a rendelkezésre álló személyi állományparancs alapján az ítéleti tényállás személyi részét kiegészíti azzal, hogy **VI.r. vádlott** szolgálati viszonya 2016. december 31. napján lemondással megszűnt.

Az előzőekben írt helyesbítéssel és kiegészítéssel az elsőfokú bíróság ítélete tehát már mindenben mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa elfogadta felülbírálata alapjául. Nem értett tehát egyet a védők és a vádlottak hatályon kívül helyezésre irányuló indítványával, hiszen nem merült fel a Be. 373. § (1) bekezdésében nevesített olyan ok, amely ezt megalapozná.

A vádlottak és a védő felmentésre irányuló fellebbezése sem megalapozott.

A Be. 351. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetőleg a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. Megállapítható, hogy a védő és a vádlottak fellebbezésükben új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkoztak, a nevesített megalapozatlansági okokra való hivatkozás a fentebb kifejtettek alapján nem alapos. Megállapítható, hogy az elsőfokú katonai tanács részletes bizonyítási eljárás lefolytatását követően a logika szabályainak megfelelően értékelte az egyes bizonyítékokat és megfelelő terjedelemben indokolta az álláspontját. Ezért a vádlottaknak és a védőnek a bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás felülmérlegelésére és ezen keresztül az ítélet hatályon kívül helyezésére, illetve felmentésre irányuló fellebbezése a Be. 352. § (3) bekezdése alapján eredményre nem vezethetett.

Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlottak bűnösségére és az ügyészi állásponttal szemben helyes a vagyon elleni bűncselekmények jogi minősítése is. Az elsőfokú katonai tanács a jogi minősítés megállapítása során figyelemmel volt mind a 18/2013. Büntető Elvi Határozatban, mind a Kúria 40/2007. számú Büntető Kollégiumi véleményében kifejtett álláspontra. Ennek értelmében, ha a folytatólágosság törvényi egysége úgy jön létre, hogy a szabálysértési értékre elkövetett vagyon elleni cselekmények az üzletszerűség folytán válnak bűncselekménnyé, a szabálysértési értékhatárt meghaladó folytatólágosan megvalósított vétséget - a kétszeres értékelés tilalmából fakadóan - az üzletszerűség nem minősíti

büntette. Jelen ügyben azonban az elkövetési érték három vádlott vonatkozásában egy-egy részcselekmény tekintetében meghaladja az 50.000 forintot, mint szabálysértési értéket, így a folytatólagosság mellett az üzletszerűség is aggálytalanul megállapítható, és a folytatólagosan elkövetett kisebb kárt okozó csalás vétségét az üzletszerűség minősíti fel büntetté. Az elsőfokú katonai tanács ítélete 22. oldalán kifejtett jogi indokolással tehát a fellebbviteli bíróság maradéktalanul egyetért. A vádlottak az irányadó tényállásban rögzített azon magatartásukkal, hogy munkáltatójukat valótlan tartalmú szolgálati jegyek felhasználásával megtévesztve jogtalanul igényelték utazási költség térítést és ezzel kárt okoztak, megvalósították a csalás, illetve a folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának törvényi tényállási elemeit. Az elsőfokú bíróság nem tévedett, amikor a Btk. 2. § (2) bekezdése alapján a vádlottak terhére rótt cselekmények során azok elbírálásakor hatályban lévő büntető törvénykönyvet alkalmazta, mivel az a vádlottakra nézve kedvezőbb elbírálást tesz lehetővé.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő és súlyosító körülményeket. További enyhítő körülmény az időmúlás.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az enyhítő szakasz alkalmazásával a Btk. 33. § (4) bekezdése alapján differenciált pénzbüntetést szabott ki a vádlottakkal szemben. A napi tételek száma a cselekmények tárgyi súlyával arányos, míg a napi tétel összege megfelelően tükrözi a vádlottak személyi, vagyoni és jövedelmi viszonyait.

A töretlen bírói gyakorlat szerint a lefokozás szükségszerű jogkövetkezmény a vagyon elleni bűncselekmény elkövetése miatt, még akkor is ha időközben a vádlott szolgálati viszonya megszűnt. Az alakulata, illetve a munkáltatója sérelmére vagyon elleni bűncselekményt megvalósító katona nem méltó a továbbiakban rendfokozat viselésére. Ezért a védői és vádlotti indítványok, amelyek a lefokozás mellőzésére irányultak, nem foghattak helyt. Ugyanakkor tévedett az elsőfokú katonai tanács, amikor **VIII.r.** vádlottat is lefokozta, ugyanis őt korábban a Fővárosi Ítéltábla a 2014. április 18. napján jogerős 6.Bf.239/2013/8. számú ítéletével katonai mellékbüntetésül már lefokozásra ítélte. Ezért a fellebbviteli bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a VIII.r. vádlott tekintetében a lefokozás katonai büntetést mellőzte.

Nem tévedett viszont a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa akkor, amikor a törvény kötelező rendelkezése folytán a Btk. 74. § (1) bekezdés a./ pontja alapján vagyonekobzást is elrendelt, ennek mellőzésére a másodfokú bíróság szintén nem látott lehetőséget. Mivel a bűncselekmény útján szerzett vagyon elvonása nem mellőzhető.

Az elsőfokú katonai tanács tévedett viszont akkor is, amikor a valótlan tartalmú szolgálati jegyek kiadása felől rendelkezett, mivel ezek a bűncselekmény tárgyai, illetve az ügy fontos bizonyítékai. Ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a szolgálati jegyek lefoglalásának megszüntetésére vonatkozó rendelkezést mellőzve azoknak az iratokhoz való csatolását rendelte el.

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései is törvényesek, ezért azokat a másodfokú katonai tanács helyes indokai alapján valamennyi vádlott tekintetében helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372. § (1) és (2) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2017. június 02.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes s.k. a tanács elnöke, Dr. Szabó Éva hb. alezredes s.k. előadó bíró, Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k. bíró

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással **I.r., II.r., III.r., IV.r., V.r., VI.r., VII.r. és VIII.r.** vádlottak tekintetében jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2017. június 02.

. Török Zsolt hb. ezredes s.k.
a tanács elnöke